

KÖZSEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 korona, fél évre 3 korona, negyed évre 1.50 korona, egyes szám ára 10 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Közseg, Várkör 39. szám.

Nyitlittér sora 40 fillér.

Hirdetések nagyság szerint jutányos árban
szamítatnak meg.

Uj év küszöbén.

Ismét lepergett egy esztendő. Az 1915-ik. Egy évvel ezelőtt a bizalom, a remény ült sziveinkben, most az önértzet és az öntudat mosolyog le arcunkról. Nagy külömbőség, nagy eredinény! Vége annak a lidércnyomásnak, amelyet a háboru első néhány hónapja mellünkre ültetett és felszabadultán, ha a nehéz időkhöz illő gondtal és komolysággal is, de már mindenesetre könnyedén nézünk az uj év elé.

A régi, sablonos boldog újévet kívánság ugyan — valljuk meg — még ma sem aktuális. Ki tudja, hogy az egyének közül kire virrad valóban boldogan az ujév, kinek hoz bánatot, szerencsétlenséget, kinek jelent örömet. Mert, hogy a nemzetek közül ez az uj év, amely most hajnalodik felénk, reánk és szövetségseinkre lehet csak valóban boldog, azt senki sem vitathatja el már tőlünk. A nemzetek azonban egyes egyénekből állanak és az emberek még soha, amióta a világ fennáll nem voltak ennyi veszélynek kitéve, életük nem volt ennyire labilis, mint a világháboru folyama alatt.

Az emberiség mai generációja minden bizonnyal igen nagy és szép idöket él át. Mert, ha szomorú is a világon végigvonuló vérzivatar, ha el is fogja a keserűség sziveinket és minden gondolkodó ember szívét akkor, midön a százernyi áldozatra gondol, bizonyos, hogy nagy pillanatokat élünk át a nemzetek és világok történetében.

Nemcsak apró politikai problémákról van most szó, nemcsak Anglia feltékenységéről és kapzsiságáról, hanem valósággal uj világok születéséről.

Ezért terjed folytonosan a háboru, azért von be érdekkörébe mindig újabb és újabb területeket és eddig semleges nemzeteket.

Az uj világ kialakulásából és ezzel kapcsolatban a nemzetek nagy megosztódásából és osztzkodásából ki akarna vajjon kimaradni?

Midnyáján érezzük ezt a feszültséget és ezért van az, hogy a mind gyakrabban fellépő bekehírek még mindig nem tudnak pozitívumokat adni és mondani.

A bekevagy ma már meg van ugy a nepekben, mint az irányadó tényezőkből, azonban az a bekevagy nem vinet egyelőre eredményre. Nem vihet eredinényre azért, mert az elfoglalt területek tulajdonképen csak szimbolumok. Meg vagyunk győződve róla, hogy ha csak az elfoglalt területek elvesztéséről lenne szó, akkor Anglia, amely eddig megbombázott londoni hazái kivételével területileg intakt, nagyon szivesen belemenne egy békébe, amelyben ő alig veszítene valamit, csak a szövetségesei vesztenének sokat, sőt nemelyik szövetségese mindent.

Anglia azonban érzi, hogy uj világ van kialakuloban, egy uj európai koncert, amelyben a primhegedüt már nem ő fogja játszani és ezt nem akarja elismerni. Az elfoglalt területek tehát, amelyeket a középponti hatalmak szövetségese tart kezében, nem a győzelem jelei, hanem annak a szimbolumai, hogy a világ ujjaszületésében a döntő szót és a birói szeket mi már joggal magunknak logjuk lentartani és fentarthatni.

Reméljük, hogy az uj esztendő erre a fajdalmas önvallomásra és önbeismerésre rá fogja kényszeríteni ellenteleinket is. Nehéz lesz, de ha a bekehírek nem is mondanak még igazat, sokaig mar nem leplezhetik leveretésük tényét s talán igaza lesz lord Derbynek, az angol vezető államfértak egyik kiváló tagjának, hogy a beke sokkal közelebb áll, mint sokan gondolják. Adja a Mindenható, hogy ugy legyen! De ha a sors másként intézi a világ rendjét, megnyugszunk benne keresztényi türellemmel és minden erőnk megleszítésével azon leszünk, hogy ellenségeinket tovább punítsuk. Amugy magyarosan! Batran és elszántan!

Hogy mar kisse tisztul ellenteleink gondolkodása, azt misem bizonyítja jobban, minthogy a hadvezérek és generalisszimuszok egymásután

buknak és hagyják el vezéri helyüket.

Remélhetőleg, ahogy karácsonyi ajándéku megkaptuk Joffre, French és Ruszkij tabornokok bukását, ugy ujévre is részesít bennünket az ántánt valami kellemes meglepetésben.

Es bármi legyen ez a meglepetés, mindenesetre hozzá fog járulni, hogy az uj esztendőt még szebb, még jobb auspiciumok között kezdjük meg.

Hirek a háboruról.

A vezérkar hatfői jelentése. Orosz hadszintér: A Polesie mocsaras területén több helyen visszavertük az ellenség felderítő osztagait. — Egyéb ujság nincs.

Olasz hadszintér: Az olaszoknak a doberdói fensik déli része elleni közeledési kísérleteit könnyu szerrel visszautasítottuk.

Délkeleti hadszintéren a helyzet változatlan.

A vezérkar keddi jelentése. Orosz hadszintéren nincs ujság.

Olasz hadszintér: Az olasz tüzérségek tevékenysége a déli tiroli arcvonal ellen tegnap ismét élénkebb volt. Annál az utkozetnél, amely az Etsch völgyét keletről övező magaslatozon, Roveretótól délre folyt le, az ellenség 200 embert vesztett halottakban és sebesültekben. Az Isonzó-harevonalon szörványos ágyuharc volt.

Délkeleti hadszintér: Lényeges esemény nem volt. Bjeiopoljeből eddig 5400 kezi fegyvert szállítottunk be.

A vezérkar szerdai jelentése. Orosz hadszintér: A besszarabiai arcvonal és a Dnyeszter mentén Zalescytól eszakkekkéletré tegnap nagy orosz erőknél ismételt támadást tegnap verosen visszavertük. Különös erőfeszítéset tett az ellenség a Pruth és a Toporuztól északra lévő erődöv közö eső rész ellen. Tüzérségi előkészítés után, amely az egész delelet folyamán tartott és amely helyenkint a nehéz kaliberu agyú pergo tüzéve fokozódott, az első delutani órákban öt gyalogsági támadás történt, amelyeket visszavertünk. Egy ehhez csatlakozó 15-16 suru sorban történt tomegetamadás tüzérségünk tüzevel az ellenség legnagyobb veszteségei mellett összeomlott. — Ugyanez a sors érte az ellenségnek a Dnyesztertől északra ellenünk intézett támadásait is. Veszteségeink esekélyek. Az éj folyamán nyugalom volt.

A közsegi régi jó világól.

VI.

Draskovits József.

Draskovits József eszmadiamester édes testvére volt Draskovits Jánosnak. Mig városunk közönsége mindkét eszmadiat per egyszerű Draskovitsnak titulálta — elég helytelen szokás, mert a eszmadiamester is ur volt — addig, ha Draskovits urról esett szó, akkor mindenki tudta, hogy ez az ur Draskovits Alajos, ki különben a harmadik testvér volt. Még a két eszmadiatestvér is mindig, ha szó volt róla, másképp nem ejtette volna ki nevét, ha csak az „ur” szót hozzá nem tette.

Nagy megtiszteltetés, ha valakit mindig per urnak szólítanak meg és valakiről — még távollétében is — elismerik, hogy ur.

Két versio keringett, hogy Draskovits Alajos a két érdemes eszmadiamesternek testvére, hogyan vitta ki magának az ur elnevezést? és ezzel önkénytelen bizonyos homályba, kisebb rangsorba helyezte testvéreit.

Midön Draskovits Alajos mint kiszolgált daliás huszárörmester Csehországból hazaérkezett, a nemes város világlátott szülöttjét, ki különben 1848-ban vitézül küzdött hazájáért, kinevezte rendörmesternek. Oh! nagy respektusa volt akkor minden városi alkalmazottnak, különösen a rendörmester urnak, ki mindjárt a városkapitány után következett. Krancz akkori polgármester később Draskovits Alajos rendörmester urtól bizalmat ugyan megvonta, de azért a közönség előtt mint volt városi alkalmazott továbbra is megmaradt — urnak. Ettől meg nem foszthatta.

Más verzió szerint azért dukált neki az ur elnevezés, mivel még hétköznap is eljár nem is a Gampert kávéházba, hová a mesteremberek szoktak

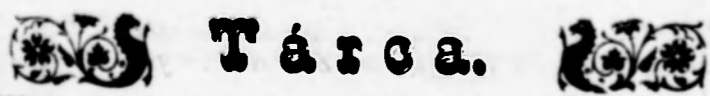
eljárni, hanem a Plechschmidt kávéházba, ahová urak jártak. A mesteremberek csak vasárnap játszóttak el preferans kártya partijukat, o azonban hétköznap is preferansozott. Különben testvérei, az érdemes eszmadiaik soha meg a Gampert kávéházba sem jártak, — sátoros nagy ünnepek napján sem.

Kissé eltértem, de esakis azért, hogy reámutassak, hogy a Draskovits családban nem volt mindegyik agról szakadt szegény, volt köztük — ur is. —

Draskovits József eszmadiamesternek ifju élete akkurate olyan volt, mint amilyen a eszmadiamesterségre készülő legénynek élete akkor szokott lenni. Dolgozott kora reggeltől késő estig — a „hivatali óráknak” pontos betartását csak utóbb találták ki — és ezért kapott legjobb esetben heti egy forintot és este annyi krumpit, amennyi csak jó esett. Annyiban azonban mégis különbözött más mesterlegények életétől, kik hosszú vándorutra keltek, hogy e helyett a katonaságnál töltötte — mint mondani szokás — legszebb éveit. Szepe sor a katona élet is, ha van „Zulag”, de Zulag nélkül mint közlegénynek élete nem lehet rozsas. Ugy gondolom!

Draskovits Jozsef Vetter a katonaságnál a eszmadia mesterség közelebbi ismereteit nem sajátította ugyan el, de annál nagyobb bátorságot, nagylelkúséget, — bölesességet azonban minél kevesebbet.

Mert nem-e nagy bátorság és nagylelkúség kellett ahhoz, midön a Magental a Solferinói utkozetek után, hol vitézül harcolt, mint obsitos katona hazatérve, a tiszteletre méltó eszmadia céhtől a mesteri levélnek megszerzése után olyan nőt vett feleségül, kinek első uratól 5 kis gyermeke volt? Ily bator és nagylelku lépésre, hiba! csak egy magyar eszmadiamester volt képes. Posztos vagy timár soha! Ezek mindig bölesebbek voltak! S ha legalább az özvegygyel ráadásaké házat, vagy jól

Tárca.

Emlékezés.

(Atyám halálának decenniuma alkalmából.)

Szállj, szállj felhő messze el nyugatra,
Borulj ott le egy kicsiny halomra,
Hisz én ugy sem borulhatok rája,
Nem hullhat rá könnyem forróságai!

Szállj, szállj felhő messze el nyugatra,
Arra az elhagyott sirhalomra,
Ott van az én atyám eltemetve,
— Az én vérző szívem hő szerelme!

Kicsiny halom, hej de régen láttam,
Temetőkert, benned mikor jártam?
De elmennék, nem lehet, nem szabad...
Látom-e még atyám sirhalmodat?

Szállj, szállj felhő messze el nyugatra,
Borulj ott le arra a halomra.
Vidd el néki az én üzenetem:
Legyen áldott! Sohasem felejtem!

(1915. dec. 3. ésszaki harctéren.) **Schultz Imre.**

